

Isidora Esturo
Amorebieta-Etxano, Bizkaia

Aurkibidea

Biografia

Bernakoa. 1985eko uztailan egin zitzaion elkarrizketa hau HABEko "Alfabetatzerako Langaia. Bizkaieratik Baturantz" liburuaren prestaketarako.

Zintak

AMO-005

- **Proiektua:** Alfabetatzerako Langaia. Bizkaieratik Baturantz
- **Elkarrizketatzailea(k):** Esturo, Idoia
- **Data:** 1985-07-01
- **Iraupena:** 6 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Kodifikatzailea:** Goiria Mendiola, Nerea
- **Emalea:** Aita Villasante Euskaltegia, Gernika-Lumoko

Pasarteak

1. Hiletak: gaubela, gorpua Zornotzaraino lepoan

- **Erref:** AMO-005/001
- **Iraupena:** 0:02:17. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:02:17
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak

Laburpena:

<p>Nor bait hiltzen zenean, gau osoan arrosarioa errezatzen gau bela egiten zen. Hildakoaren gorputza bizkarrean hartuta eramaten zuten Zornotzaraino, zazpi kilometrotara. Panteoiak familia aberatsek baino ez zituztela dio, gainerakoak lurperatu egiten zituzten. Goizeko 06:40eko mezara joaten ziren, eta bederatzi meza entzuten zituzten.</p>

Transkripzioa

Bat illtten sanien, gabien e, gau gustijjen egotesan errosarijjuen, gau gustijjen, ba familiarrak goixeraño, egune sabalduarte, da ostentxekuek gaberdirarte, da gero, ba, lepos, artu lepuen atautie, da deskantzeu, deskantzetan sien e..., <<Gane>>n an maitxuen, an maitxu bat atarata egotesan, da antxe ixteabien, da gero pixkaten egon, da, eruteabien, abadie eurreti da andra bat lelengo, buruen otzarie, otzara bat, da an kandelak, kandelak, da ogijjek pe pentzatan dot, da ogijjek, ogi txikijjek, amabi, amabi ogi txiki, a buruen trapu suri bat ganetik dabela, da gero an artu ta ba, Zorrontzaraño, ba saspi kilometro, oiñes, saspi kilometro, Da gero iguel eurreti doiena, enbrie bada, enbrie ixetesan danien, kantxeu eitten san, egoteu, da beste batek errelebeu eittotzen areri.

Pantoiek eta olakuek, aberatzak bakarrik eukitte abiesan, ba persona korrientiek danak lurrien.

Mesak, jueten giñen saspirek ogei gitxiauetako trenera «Eube»ra. Da saspirek ogei gitxiauetan jueten giñen e... sartu ta Zorrontzara, da beratzi mesa entzun bier ixeten sien, da beratzi mesa entzuten sien e..., lelengo ba, mesa bi egun baten iguel emoteabiesan, da urrenguen e... lau, da olantxik mesok, da or bidietan juen da etorri, juen da etorri eberdi artie emoten giñun, da mesiori ..., askenengo mesak entzun orduko, senbat entzun dunbe astu eitten jjakun da setan gausen bebai, erdijjek e ..., negue bada barris otzak tragetan, otza itzela, da ba olantxik...

2. Hiletak: lutoa, sepultura, hildakoen abitua

- **Erref:** AMO-005/002
- **Iraupena:** 0:01:24. **Hasi:** 00:02:17. **Bukatu:** 00:03:41
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak

Laburpena:

<p>Lutoa eramatea derrigorrezkoa ze, 24 ordutan tindategian preparatzen zuten. Elizan sepultura preparatzen zuten, kandelak urte betean isiotu behar

izaten ziren meza egoten zen bakoitzean eta dirua ere bota behar izaten zen. Hildako andre askok San Ritaren abitua jantzi nahi izaten zuten, beste batzuk, ostera, karmeldarrena. Gizonezkoei frantziskotarrena edo karmeldarrena janzten zitzaien.

Transkripzioa

Ba lutue e... orduen e..., oetaiau orduen lutue dana preparetabien e..., tintorerijjan. Tintorerijjara eruen da oetalau orduen, egun batetik besterako, dana, lutue preparatabien, dana, tintorerijjan. Eruteabiesan kandelueruek eta kandelak eta ipintteabien elixan be sepulture, da an ipini kandeluerue ta kandelak, da urtebetien ara segidu, urte betien, bittarteko jaixe danien ba, ba juen, da kandelok ixetu te, ba mesie dauen gustijjen, da ara dirue bota. Urte ete pasetan sanien, ba ya gitxiau, urte bete pasetan sanien, ba gitxiau ya jueten sien. Ya astegunien ez, dajaijgunien bai. Illtten sana, ba andrak, batzuk ba «Santarrita» n e... sera, gurixetabien, abittue, en jeneral, en jeneral e... oixe Santarritan abittue, da beste batzuk Karmelittana be bai, da gixoneskueri be aixe, ioñ trajie jastejjakie enjeneral baia, es, lenau axe, frantziskanuena gixoneskueri, da Fransiskanuena da Karmelittana.

3. Hiletak: buldak eta hiletaren osteko hiru domekak

- **Erref:** AMO-005/003
- **Iraupena:** 0:02:19. **Hasi:** 00:03:41. **Bukatu:** 00:06:00
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak

Laburpena:

Buldak paper batzuk ziren. Paper horiek ordaindu egiten ziren eta hildakoaren kaxan sartzen ziren induljentzia lortu zezan. Hiletaren osteko hiru domeketan ogiak eraman behar izaten ziren elizara. Auzokoentzako bazkaria ematea ere ohikoa zen.

Transkripzioa

«Buldak» esaten jgakienak, papel batzuk, pageu, da ekarri. A ipini kajan sartute, ba nik estaitt selan esan. Bulak artu eitten sien, danok artzen giñusen, da estaitt, beiñ amar urtetik gorakuek, da illikueri be ba, induljentzija andijje dekela ta illekuentzat illtten sanien ara juen da ekarri aparte, da ipini arek, eíttengiriun, olantxe. Gero urrengo domekie eitten san, da urrengo domekan, eruten sien ba, ogi txikijjek sei, ogi txikijjek sei. Arek ogi txikijjek artzen sittuen e... abadien krijjeriek da etxera erutabesan arek ogijjek, da barrido gero urrengo domekie. Iru urrengo domeka otensien iru, iru, olantxek, ba ogijjok e... krijjeriek etxera erutabesan da jentie jueten san, eusoko kuadrillie ba... urrengo domekara, da ba oixe. Beskaijje emoten dan, beskaijje, da ba batzuk e... gitxi ondala, beste batzuk e... ondo ondala, da olantxek, da emoten dabena pageu esinik, da batzuk geitxuau eran, da ba olantxik...

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com